

BETÆNKNING**Afgivet af Anlægsudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at iværksætte et projekt til etablering af ny kanal i Itilliarsuk. Som model for dimensionering af kanalen kan anvendes et fartøj i Nordstar 30 eller lignende størrelse.

Fremsat af Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, udvalgssuppleant

Medlem af Inatsisartut Emanuel Nûko, Naleraq

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 21. oktober 2021 under EM2021 gennemgået forslaget.

Forslagets indhold og formål

Forslagsstiller ønsker at pålægge Naalakkersuisut, at iværksætte etablering af en kanal i Itilliarsuk. Kanalen skal gøre bådrejser mellem f.eks. Qaqortoq og Alluitsup Paa kortere og sikrere, da kanalen vil betyde, at fartøjer op til 30 fod, ikke længere skal sejle vest om Saqrloq.

Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Udvalget bemærker, at tilslutningen til forslaget blandt partierne var blandet. Inuit Ataqatigiit og Naleraq henholdt sig til Naalakkersuisuts afvisning af forslaget, idet Naleraq dog fremførte, at det kunne overvejes om en etablering af kanalen kunne ske etapevis. Siumut og Demokraatit støttede forslaget om end der blev spurgt til, hvordan forslagsstiller forestillede sig at finansieringen af forslaget skulle ske.

Udvalgets behandling af forslaget

Anlægsudvalget bemærker indledningsvist, at anlæggelsen af en kanal ved Itilliarsuk har været drøftet i Inatsisartut ved flere lejligheder fra 2017 og frem. På baggrund af et ændringsforslag

fra Naalakkersuisut, blev det under forårssamlingen 2017 besluttet, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde de nødvendige undersøgelser til brug for en eventuel beslutning om anlæggelse af kanalen. Dette udmøntedes i ”Redegørelse om behovet for kanaler til brug for søfarten i Grønland”, som blev omdelt på forårssamlingen 2019. Forslagsstiller har taget udgangspunkt i nævnte redegørelse i forbindelse med fremsættelse af nærværende beslutningsforslag.

Som forlagsstiller nævner, blev et lignende forslag behandlet på efterårssamlingen i 2019 (EM2019/44: Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at anlægge en kanal ved Itilliarsuk). Naalakkersuisut fremsatte i den forbindelse ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag om en kanal ved Itilliarsuk, hvor særligt de økonomiske perspektiver, naturkonsekvensanalyse og sikkerhed til søs vurderes, og at indarbejde dette i en samlet regional og national plan for infrastruktur med sektorplaner, hvori også ansvarsfordelingen imellem kommune og Selvstyre for anlæggelse af en eventuel kanal fremgår.

Punktets 2. behandling blev udskudt til forårssamlingen 2020.

I sin betænkning til forslaget tilføjede Anlægsudvalget følgende sætning til ændringsforslaget:

”Beslutningsgrundlaget skal fremsendes til Inatsisartut til Efterårssamlingen 2020”.

Punktet blev imidlertid ikke færdigbehandlet på forårssamlingen 2020, men sat til 2. behandling på efterårssamlingen 2020. På grund af Covid-19 blev en række punkter – herunder pkt. 44 – dog udsat til en vindersamling i begyndelsen af 2021. Vintersamlingen 2021 blev imidlertid afbrudt pga. inatsisartutvalg, hvorfor beslutningsforslaget og de fremsatte ændringsforslag ikke blev vedtaget.

Det er udvalgets forståelse, at de, i Naalakkersuisuts ændringsforslag, omtalte beslutningsgrundlag, og den omtalte fastlæggelse af ansvarsfordeling mellem kommune og Selvstyre, derfor aldrig er blevet udarbejdet. Dette betyder, at der fortsat udestår en afklaring af ansvarsfordelingen mellem kommune og selvstyre. En afklaring af denne ansvarsfordeling vil være relevant, ikke blot i nærværende tilfælde (Itilliarsuk), men ligeledes ved behandling af andre fremtidige overvejelser om etablering af kanaler.

Naalakkersuisut anfører i sit svarnotat til nærværende forslag, at man vil invitere til en drøftelse med kommunerne om redegørelsen, hvor man blandt andet vil drøfte en prioritering af projekterne og finansieringsforhold. Udvalget forstår dette således, at man i drøftelserne med kommunerne, bl.a. vil søge at få afklaret, hvordan ansvars- og byrdefordelingen skal være ved anlæggelse af kanaler.

Naalakkersuisut begrundet sin indstilling til forslaget med, at der på nuværende tidspunkt ikke kan prioriteres midler i Landskassen til etablering af kanaler. Dette tager udvalget umiddelbart til efterretning, men skal samtidig bemærke, at ovennævnte drøftelser med kommunerne om byrdefordelingen kan have væsentlig betydning for, hvor meget Landskassen vil blive belastet af et kanalprojekt. Udvalget skal derfor opfordre til, at Naalakkersuisut opprioriterer disse drøftelser og at udvalget løbende holdes orienteret om indholdet og resultaterne heraf.

Udvalget skal i forbindelse med de af Naalakkersuisut bebudede drøftelser med kommunerne endvidere opfordre til, at den under 1. behandlingen nævnte mulighed for en ”etapevis projektering”, medtages i drøftelserne.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagets begrundelse.

Forslagsstiller har i sin beskrivelse af konsekvenserne taget udgangspunkt i ”Redegørelse om behovet for kanaler til brug for søfarten i Grønland”.

Udvalgets indstillinger

Et flertal i udvalget bestående af repræsentanter fra Siumut og Naleraq **indstiller** nedenstående ændringsforslag til **vedtagelse**:

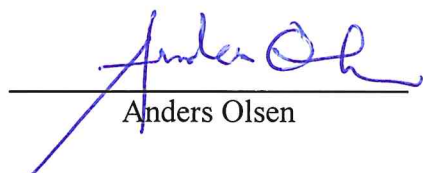
”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremkomme med et c-overslag over etableringen af ny kanal i Itilliarsuk inden juli 2022. Som model for dimensionering af kanalen kan anvendes et fartøj i Nordstar 30 eller lignende størrelse.”

Et mindretal i udvalget bestående af repræsentanter fra Inuit Ataqatigiit **indstiller** forslaget og ændringsforslaget til **forkastelse**.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

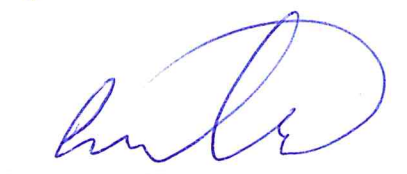
Kristian Jeremiassen
Formand

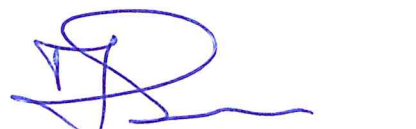
Anders Olsen

Harald Bianco

Emanuel Nûko

Hans Peter Poulsen